

דבר חודש בחודשו

בס"ד

עלון שומעי לקחו של מורנו הרב יואל שורץ שליט"א

עלון 91 - תמוז 1 תשפ"א

חיזוק הקשר לארץ ישראל

חיזוק הקשר לארץ ישראל, המעפילים – תיקון הטא המרגלים, יצירת קשר רוחני למעלת ארץ ישראל, שמירת שמיטה מקרבת את ביאת המשיח, אפשרויות לקיום מצוות התלויות בארץ ומצוות שמיטה. תמיכה בשומרי שמיטה כאמצעי לקיום מצוות שמיטה. השיבות אכילת פירות שביעית – ופירות אר"י

חיזוק הקשר לארץ ישראל

הסעיר את העולם, והצטרף לעוד דברים שהקשו עליהם להחזיק בארץ. ופנו לאו"ם ושם הוחלט על חלוקת הארץ בין היהודים והערבים ללא הבריטים.

שמה היה זה קצת תיקון לחטא המרגלים וסיבה לחיזוק הקשר עם הארץ, לא כך היה למעשה, וכמו שהיטיב להגדיר בספר "תולדות ארץ ישראל" תחת הכותרת, "זעקי ארץ לא אהובה": "נלחמנו - לאו דווקא בכח הנשק - במשך מאה שנים כמעט, כדי לחזור ולזכות בארץ ישראל כמדינה יהודית, והנה כשזכינו בה והיא בידינו אנחנו הולכים ומפסידים אותה רוחנית, ואולי גם מעשית, וכך אחרי דורי דורות של אהבת הארץ של תפילות וגעגועים, אחרי שני יובלות של מאבק התיישבותי מדיני וצבאי, עדיין אין לנו מולדת, יש לנו מדינה, ממשלה, אדמות, שטחים, קרקעות, מגרשים אך מולדת אין...".

הכותב שם אמנם הבחין שיש בענין יחס כפול; שאמנם יש משיכה באופן לא טבעי אל הארץ, אבל גם בקלות עוזבים את הארץ.

ואכן, אין "מולדת" ליהודי, כמו שנאמר לאברהם "ויאמר ה' אל אברהם לך לך מארצך ומהולדתך ויבית אביך אל הארץ אשר ארצך", לכאורה סדר היציאה הפוכה, תחילה יוצאים מהבית ורק לבסוף מהארץ? מבאר המדרש, שנאמרה כאן עזיבה וניתוק נפשי מהארץ שבה גר, וזה מעשה אבות סימן לבנים, השפיע על בניו עם ישראל, כך גם הקשר עם ארץ ישראל הוא לא טבעי אלא רוחני, והארץ מגרשת את מי שאינו ראוי לה.

וזה בכלל מה שהעיר האדמו"ר הרב יואל מסאטמר על שינוי השם של הארץ, בעבר הארץ היתה מכונה "ארץ ישראל", ואף היו מזכירים בסתם "הארץ" ועתה היא נקראת רק "ישראל", ואמר על כך במליצה: (ירמיהו ט' וא') "מי האיש החכם ויבן את זאת ואשר דבר פי יהוה אליו ויגדה על מה אבדה הארץ נצתה כמדבר מבלי עבר", ואכן במקורות תמיד מודגשת הארץ, וכבר דרשו חז"ל את הכתוב (בראשית א' י') "ויקרא א- להים ליבשה ארץ ולמקוה המים קרא ימים וירא א- להים פי טוב" – "שרצתה לעשות רצון קונה" (בראשית רבה ה' ח'), וככתוב (מלאכי ג' יב') "ואשרו אתכם כל הגוים כי תהיו אתם ארץ חפץ אמר ה' צ- באות", (ישעיהו ס' כא') "ועמך כלם צדיקים לעולם וירשו ארץ נצר מטעו ומפעי' מעשה ידי להתפאר".

לעומת השם "ישראל" שהוא לשון "שררה", שמאפשר קשר למדינה גם לחיים בניכר, כמו היוורדים לארצות הברית שהתיישבו שם ונוסד שם עיתון בשם "ישראל שלנו" וללא קשר לארץ, אלא רק קשר מסוים של לאומיות.

"ארץ ישראל בגימטריא תת"ב ללמד שצריך לתת את הלב לארץ ישראל" (נחל קדומים להחיד"א בשם רבנו אפרים).

בכ"ט סיוון יצאו המרגלים לדרכם, גם בתקופה זו מנסה לקום ממשלה של ניתוק מהעם והארץ.

קעת בפרשת שלח בעת הקריאה בתורה על חטא המרגלים שמאסו בארץ הוא זמן חיזוק ותיקון לזה. ודוקא קעת זו מפלגת ימינה בוגדת בארץ ובבותרים, ומתקיים בהם הכתוב (תהלים קמד' ח') "אשר פיהם דבר שוא וימינם ימין שקר". ימינה פנתה לחלוטין לשמאל, הגימטריא של המילה "שינוי" שבזו הם מתהדרים שווה לגימטריא של המילה השמאל. גם המילים "דיבר שוא" הן בגימטריא 523 השווה לגימטריא "בנתניהו" ששיקרו לו כאשר החליטו להצטרף לשמאל והכחישו כל מה שאמרו.

התפקיד של עם ישראל - עם ה', הוא להשפיע ממקומם על כל העולם כולו, וללמד אמונה בה', אבל חטא המרגלים גרם גם לדורות הבאים, חולשה בקשר לארץ ישראל, ולמרות שה' מחל על החטא, אבל הקשר לארץ נחלש וכבר לא היה מספיק ללמד את העולם מארץ ישראל, והיה צריך לגלות לבין האומות כדי שילמדו ממנו אמונה בה', וכך פירש הנצי"ב את הכתוב (במדבר יד' כא') "ואולם ה' אני ויפלא כבוד ה' את כל הארץ", שבגלל חטא המרגלים היו צריכים לגלות בין הארצות כדי שעל ידם יתגלה כבוד ה'. וכמו שנאמר (הושע ב, כה) "וירעתיה לי בארץ ורחמתי את לא רחמה ואמרתני ללא עמי עמי אתה והוא יאמר א- להי", ודרשו חז"ל (פסחים פז, ב) "אמר רבי אלעזר לא הגלה הקדוש ברוך הוא את ישראל לבין האומות אלא כדי שיתוספו עליהם גרים שנאמר "וירעתיה לי בארץ" כלום אדם זורע סאה אלא להכניס כמה כורין... דהיינו, כמו הזורע סאה כדי לקצור כמה כורים, כך הגלות נועדה להוסיף עלינו גרים.

מעפילים – נסיון לתיקון לחטא המרגלים

אמנם, עם ישראל ניסו לתקן את החטא הזה בהעפלה לארץ, אך העפלה זו לא היתה ראויה, כי היתה נגד רצון ה'. ומשה גם הזהיר אותם "והיא לא תצלח", רבי צדוק מלובלין פירש והיא עכשיו לא תצלח, אבל לעתיד לבוא בעקבתא דמשיחא שחוצפא יסגא תצלח.

ושמה זה רמז למה שהיה לפני הקמת המדינה, הבריטים סגרו את שערי ארץ ישראל בפני המבקשים לעלות, בניגוד למה שהתחייבו להקים בארץ ישראל, בית לאומי ליהודים ואז החלה העפלה לארץ, היינו עליה נגד השלטונות, והצליחו להגיע בדרך זו כ- 115,000 יהודים, וזה גם הווה חלק מהסיבה לעזיבתם את הארץ כשנשלחו באוניית אקסודוס שהיו עליה 4,500 פליטי שואה שהוחזרו בכוח לגרמניה הכבושה, וזה

עלוך 91 – חיזוק הקשר לארץ ישראל – תמוז 1 תשפ"א

יצירת קשר רוחני למעלת ארץ ישראל

וגם החפץ חיים במאמרו "תוכחה לכלל ישראל" כתב: "אחז"ל (סנהדרין צ"ז) דבמוצאי שביעית בן דוד בא, פירוש שבסוף שנת השמיטה מתעוררת תמיד התעוררות למעלה על דבר ביאתו של משיח בן דוד שאז ביאתו קרובה, מפני שאז שעת רצון לפגי הקב"ה אם נהיה זכאים על ידי תשובה ומעשים טובים אפילו שלא בדרגה גבוהה כל כך".

מאורעות הסטוריים בסביבות השמיטה

אנו רואים שכמה מלחמות ומאורעות היסטוריים היו בשמיטה או בסמוך לה, מה שמזכיר את הנאמר (מגילה י"ז) שישיית קולות, שביעית מלחמות, שמינית בן דוד בא, ואמרו חז"ל מלחמות נמי אתחלתא דגאולה.

הסכם אוסלו היה ערב שמיטה, הוא היה מכונה אז בשם "הסכם עזה וירחו תחילה", בגימטריא "היתר מכירה" כאילו לאותה, אתם מוכרים את הארץ להפקיע קדושתה ולא לשמור שמיטה, הרי הזכות שלכם בארץ רפויה ולכן נלקחו חלקים חשובים מהארץ וניתנו לאויבנו. מלחמת העולם השנייה שהיתה חלק ממלחמת גוג ומגוג החלה אחר השמיטה והסתיימה בסוף שנת שביעית. מלחמת ששת הימים היתה במוצאי שביעית, מלחמת יום כיפור היתה במוצאי שביעית הפיגוע במגדלי התאומים בשמיטה.

נדמה שביאור הענין של התעוררות וחיידוש בשמיטה הוא כך: הקב"ה מחדש את העולם בכל יום תמיד כאמור (בברכת יוצר) "המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית". אין הכוונה שהבריאה לגמרי אחרת, אלא היא מתחדשת מדי יום, היינו, שצריכה פעולת קיום מאתו יתברך, אם כן זה אותו עולם עם פעולת חיידוש וכמו כן ביתר שאת בכל שמיטה, העולם כולו מצפה להתחדשות ואם ח"ו אין הזמן ראוי העולם הישן חוזר כאילו למצבו הקודם, אם כי תמיד ישנן שינויים והתחדשויות שעיקרן שמיטה אך לא תמיד הן נראות לעין אולם כבר מנינו מספר דברים גורליים ביותר שאירעו בשנות מוצאי שמיטה יתכן מאד שאלו היו זמנים הראויים לגאולה ומכיון שלא זכינו קרו הדברים כפי שקרו אנו תפילה להשי"ת שנוכה לעשות תשובה גמורה ולקיים מצות שביעית כהלכתה ויקויים במהרה מאמר חז"ל במוצאי שביעית בן דוד בא.

אפשרויות לקיום מצוות התלויות בארץ ומצות שמיטה

כיוון שכל כך רבה מעלת קיום מצוות התלויות בארץ, ראוי לאדם לקנות חלקת אדמה שבה יקיים בעצמו את המצוות, או לפחות על ידי שליח, ובעיקר את מצוות השמיטה. ואפשר לקיים גם בעצי פרי שיגדלם בחצר ביתו. מי שאין לו שדה לקיים מצוות השמיטה יוכל לקיים שותפות במצווה בעזרה לחקלאים השובתים כמו שעושים בקרן השביעית. ועוד יקיים מצווה בעצמו על ידי אכילת פירות השביעית בקדושה ולפי ספר החרדים ויש שהבינו כך גם בדעת הרמב"ן שסובר שמקיימים מצוות עשה באכילתם, ככתוב (ויקרא כה' ו') "וְהִיְתָה שִׁבְתַּת הָאָרֶץ לְכֶם לְאֹכְלָהּ לֶחֶם וְלַעֲבָדָה וְלַאֲמֹתָה וְלַשְׂכִּירָה וְלַתּוֹשֵׁבֵי הַנְּגָרִים עִמָּךְ".

לכן מי שחושב שעדיף לייבא פירות מחו"ל ללא חשב שביעית, או שסובר כדעת הבית יוסף שאין קדושה בפירות שגדלו בשדות נכרים ומעדיף אותם, הוא מפסיד את הזכות להיות שותף בפועל במצוות השביעית. לכן חשוב מאד לצרוך פירות הקדושים בקדושת שביעית על ידי אוצר בית דין אף אם בגלל הצורך המיוחד בעובדים נוספים בהשגחה יעלו הפירות יותר ביוקר, כי בכך יזכו להיות שותפים בפועל לקיום מצוות השמיטה. ועוד יזכו לתוספת קדושה, שאם בכל השנה הפירות

יצירת קשר נכון לארץ ישראל לזכות במעלותיה הרוחניות, היא על ידי קיום המצוות התלויות בארץ כראוי, ומצוות השמיטה במיוחד, וכן לימוד ההלכות ודברי רבותינו בשבחה.

ובפרט הדריס בארץ הקודש חייבים יותר לעסוק בדינים התלויים בארץ, וכתב רבי ישעיה הלוי הורוויץ, מכונה השל"ה הקדוש (שער האותיות ק' עניני קדושת המקום) "מי שדר בא"י ואינו מקיים מה שמחוייב לקיים אז הוא פושע, אבל המקדש עצמו ומקיים לענין תרומות ומעשרות ושביעית כפי מה אשר מחויב אז אשריו ואי אפשר לקיים כהלכתה שום דבר מבלי ללמוד בעיון את ההלכות".

הגאון **צבי פסח פֶּרְנֶק** זצ"ל כתב בשנת תרפ"ח (מובא משואה לדור ע' ס"ה) "מאד ידאב הלב לראות רבת העזובה השוררת בקיום מצוות התלויות בארץ, אחרי אשר זכינו לחסדי השי"ת לראות חלק חשוב מארץ הקודש הופר ממדבר שממה לארץ נושבת, הישוב הולך ומתרחב בע"ה, וקדושת הארץ מתנער וחוזרת לאיתנה להתחייב בתרומות ומעשרות בהיות שגידולן וגמר מלאכתן בידי ישראל, ובעונותינו הרבים נהפך הדבר לרועץ ח"ו כי מבלי משים יש מושבות שאין להם שום מושג במצוות תרומות ומעשרות ומכשול איסור טבל נפרץ באופן מבהיל, **התיקון העיקרי למצב זה הוא להרחיב את הלימוד ולקבוע שיעורין תמידין כסדרן בהלכות הללו** וכמו שכתב אדמו"ר גאון **ישראל מסלנט** באגרת המוסר כי: "הנשגב והעיקר בשימוש רפואות התורה לתחלואי היצר הוא ללמוד בעוז ובעיון עמוק היטב בגמרא ובפוסקים השייכים לזה כי הלימוד עושה קנין חזק בנפש להיזהר מלהיכשל בה ובענין שאמרו: נמנו וגמרו גדול תלמוד שמביא לידי מעשה (קידושין מ"ע ב)".

גם בהקדמת הרבנים המוציאים לאור ספר חכמת אדם - שערי צדק כתבו "מה מאד נחוץ לימוד הלכות ארץ ישראל שהתורה החמירה על שמירתן ביותר שבהם תלוי גאולת הארץ ובמיוחד בדיני שביעית".

שמירת שמיטה מקרבת את ביאת המשיח

המילה "שמיטה" בגימטריא 364 והמילה "המשיח" בגימטריא 363 עם הכולל.

כבר כתבו גדולי ישראל שאם ישמרו החקלאים בארץ ישראל שמיטה זה יקרב את המשיח, בהקדמת שו"ת **נפש חיה** הובא מה שכתב הגאון הרב **אליהו גוטמכר** המכונה "הגריידיצער"

(תלמיד הגרעק"א ומגדולי אותו דור) "אם ישבו כעת ישראל על אדמתם שהמה ק"ל יהודים (כך היה בזמנו) וישמרו את השמיטה כדת התורה ויתקנו בזה העון שחטאו אבותינו בהיותם על אדמתן וזה הסיבה הראשונה לגלות ישראל מארצו ככתוב מפורש בתורה, בתיקון העון הזה יבוא ברור משיח צדקנו".

גם בספר **קול התור** המיוחס לתלמידי הגר"א (פרק ד') כותב: "ואלו הם עיקרי דרכי האתחלתא דגאולה המעשית באיתערותא דלתתא **א. קיבוץ גלויות ב. בנין ירושלים, ג.** ביעור רוח הטומאה מן הארץ על ידי נטיעת אדמת הקדש וקיום מצוות התלויות בה". והנה כעת לקראת השמיטה הבאה, ערך יהודי בשם ד"ר מרדכי שומרון (אגרונום מטעם "מכון התורה והארץ") מפגש עם 70 ראשי ערים ומועצות, ובינתיים חוץ מאחד כולם נענו לשמור שמיטה בנגים הציבוריים, וביניהם אנשים שבחיי היום יום רחוקים מיהדות, וכל מי שלב מבין לו יראה שיש בזה התעוררות מלמעלה לקרב הגאולה.

עלוך 91 - חיזוק הקשר לארץ ישראל - תמוז 1 תשפ"א

לאיש נפש יתירה מעולם משולל יחס מלאכה, ועל כן יתחייב את ראשו אם יעשנה, כך הארץ בשנה זו אם בימים שהותרה לך מלאכה שהיא בחול תעשה בה מלאכה אתה פוגם בשפע קדושת שבת הנשפע בה מעולם העליון שאין בו שייכות מלאכה...".

אף על הפירות הגדלים בה באותה שנה נאמר "וְהִיְתָה שֵׁבֶת הָאָרֶץ לָכֶם לְאֹכְלָהּ לֶךָ וְלַעֲבָדָהּ וְלַאֲמָתָהּ וְלַשְׂכִּירָהּ וְלַתּוֹשָׁבָהּ הַנְּגָרִים עִמָּךְ". הרי אין אוכלים אלא פירות הארץ ולא את שבת הארץ, אלא קדושת השבת נכנסת גם לפירות שביעית.

ויש בכך מעלה גדולה כי אם לא יקנו הרבה מיין של אוצר בי"ד לא ישתלם לעשות יין מפירות שמיטה ויהיה הפסד גדול לחקלאים שומרי השמיטה.

ובזמנו עורר הרידב"ז על כך בהקדמתו לספרו בית רידב"ז (הרב דוד בן זאב וילובסקי): "אחינו ב"י המצפים לביאת משיחנו בב"א! בידכם להחזיר השמיטה לארצנו הקדושה, קנו את היין של שביעית מכל א"י על קידוש והבדלה כמבואר בפנים הספר, מלבד שתשתו היין בקדושת שביעית אשר לא זכינו לזה מסיום חורבן בית מקדשנו, עוד תחזקו בזה את הישוב, ולא כמו שהרשעים המבלבלים את העולם אומרים שהישוב הישן מתנגד להישוב החדש, חלילה לחשוד את ישראל קדושים בזה, פוק וראה שההיתר להוציא לחו"ל פירות שמיטה לאחר שנתקיים הביעור בארץ כמה פלפלו בזה, ועיניכם הרואות שגדולינו בירושלם ובחו"ל כמו הגאון הגדול המפורסם שתורתו מברכה עליו הרב האבד"ק ברדי, והגאון המובהק האבד"ק דאמבראווא מאוד עמלו ובדוחק רב הסכימו להתיר, והוא אך למען לחזק הישוב. ובאמת יהיה הצלחה רבה לבעלי הכרמים בהמושבות שיריחו הרבה מזה ומה פועלם של גדולי ישראל הללו כי הוא אך ורק מובן להגדיל הישוב וח"ו אין חשד על שום אדם כי ממאס הוא בישוב הארץ חס לזרעו של אאע"ה!"

האמת אגיד אשר הנני מסופק אפילו אם יסכימו כל ישראל לקנות היין של שביעית אך באופן שלא יעשו בהמושבות הזמירה ויעשו כדת... וזה יהיה להם הצלחה גדולה, עכ"ז הנני מסופק על כמה אנשים שלא יתרוצו, האמת שאין שנאה כשנאת הדת לא ירצו ההצלחה ולא ירצו לקבל עול התורה, וכן הרגשתי כו"כ פעמים בעו"ה בהיותי עוד בחו"ל וד"ל. ואיתא בזוה"ק פרשת שמות כשיבוא משיח צדקנו בב"א ומגוג להלחם עם מלך המשיח, מזה מובן שלא ירצו את ההצלחה ממלך המשיח ולא ירצו לקבל את עול התורה והיהדות, כן אנכי ירא מזה וימים ידברו".

ובפרט כעת שהממשלה מעונינת לסייע בידי חקלאים ערבים מוטל עלינו ביתר שאת לחזק ידי ישראל שומרי שמיטה על ידי צריכת גידולי השביעית שבהספקת אוצר בית דין.

סיבות להעדיף פירות אוצר בית דין מאשר פירות נכרים

מלבד ההפסד הנזכר שאין בהם את המעלה באכילת פירות הקדושים, העדיפות של פירות מאוצר בית דין מפירות שגדלו בשדות נכרים, ישנם עוד סיבות:

א. בעיית הפיקוח על הגדל בשדות הערבים.

נושא הפיקוח על הערבים המגדלים בשדות שלהם הוא נושא שוועדות השמיטה מתמודדות עמו. תחילה עליהם לברר את הבעלות על הקרקע אם היא באמת שלהם ואינה חכורה מיהודים, ועוד ידוע שיש ערבים בני יהודיות רח"ל וקשה לברר מי באמת הוא נכרי. ואחרי כן היה מוטל עליהם צורך לפקח לבל יערימו ויביאו

שגדלו בארץ מוסיפים קדושה לאוכל אותם וכדברי הב"ח וכל שכן כשנוספה להם קדושה של שמיטה.

על תמיכה בשומרי שמיטה כאמצעי לקיום מצוות שמיטה

תושבי חו"ל אשר אין בידם לקיים את המצוה במקום בו הם נמצאים יכולים להשתתף במצוה במתן עזרה לשומרי השמיטה, כך כתב הגאון רבי אליעזר דויטש מבאניהד (מובא בתחילת ספר בית רידב"ז) "ואנחנו יושבי חו"ל הננו מחוייבים לתמוך ידי עובדי אדמה באר"ק שיוכלו לשבות בשביעית, ואומר אני דליכא מידי דלא רמיזא באורייתא וכבר רמז לנו הכתוב כי יבוא זמן ועת אשר תקויים מצוות שמיטה אפילו אם לא נהיה בארצנו הקדושה כמ"ש בפרשת בחוקתי (ויקרא כו' לד') "אִז תִּרְצֶה הָאָרֶץ אֶת שִׁבְתֶּיהָ כֹּל יְמֵי הַשְּׁמִיטָה וְאַתֶּם בְּאֶרֶץ אֲבוֹתֵיכֶם אִז תִּשְׁבֶּת הָאָרֶץ וְהִרְצַת אֶת שִׁבְתֶּיהָ". הכתוב צוח כי אפילו אם נהיה בארץ אחרת מכל מקום תרצה הארץ שנת השמיטה ובאיזה אופן נוכל לקיים מצוות שמיטה אפילו בגלות יושבי גולה רק שנהיה מסייעים לאחינו יושבי אר"ק לקיים מצוות שמיטה וממילא יקויים ג"כ אז תרצה הארץ כי הארץ הקדושה משתוקקת שישראל ישבו עליה בקיבוץ גלויות בקרוב". הרי שגם תושבי חו"ל יש להם להשתתף בשמירת מצוות השמיטה.

חשיבות אכילת פירות שביעית - פירות ארץ ישראל

כמו כן יכול אדם להשתייך אל מצוות שמיטה בעצמו, על ידי אכילת פירות שביעית על ידי אוצר בית דין, ובכך יזכו האוכלים לתוספת קדושה.

שהנה, בכל השנה פירות ארץ ישראל מוסיפים לאוכל אותם קדושה, כדברי הב"ח (בית חדש - רבי יואל סירקיש) הידועים, שהטור (או"ח ר"ח) כתב: "ויש אומרים 'וְנֹאכַל מִפְרִיָהּ וְנִשְׂבַּע מִטּוֹבָהּ' בברכה מעין שלוש, ואין לאומרו שאין לחמוד הארץ בשביל פריה וטובה אלא לקיים מצוות התלויות בה", וכתב על זה הב"ח שם: "ותימה, הלא קדושת הארץ הנשפעת בה מקדושת הארץ העליונה היא נשפעת, גם בפירותיה שיונקים מקדושת השכינה השוכנת בקרב הארץ, כי על כן הזהיר ואמר בסוף פרשת מסעי (במדבר לה' לד') 'וְלֹא תִטְמָא אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם יֹשְׁבִים בָּהּ אֲשֶׁר אֲנִי שֹׁכֵן בְּתוֹכָהּ כִּי אֲנִי ה' שֹׁכֵן בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל', ואמר אם תטמא את הארץ נמשכת הטומאה גם בפירותיה היונקים ממנה וכבר נסתלקה השכינה מקרב הארץ 'אֲשֶׁר אֲנִי שֹׁכֵן בְּתוֹכָהּ' ממש בגוף הארץ נסתלקה מפני הטומאה שטימאתם ונמשכת מזה כי גם כן אנוכי מסלק שכינתי מתוך בני ישראל כי עד עתה היכל ה' המה בני ישראל לפי שהשכינה היתה שורה בתוכם מכהו ועתה באוכלם פירות היונקת מטומאת הארץ נסתלקה השכינה כי כשהטומאה נכנסת עם אכילת פירות בתוך בני ישראל יוצאת כנגדה הקדושה מקרב ישראל, ועל כן ניחא שאנו מכניסים בברכה זו 'וְנֹאכַל מִפְרִיָהּ וְנִשְׂבַּע מִטּוֹבָהּ' כי באכילת פירותיה אנו ניזונים מקדושת השכינה ומטהרתה ונשבע מטובתה". וכל שכן בשמיטה שנוספת להם קדושה מקדושת מצוות שמיטה.

ועל גידולים שגדלו בשמיטה כתב רבי משה האלשיך... "איני אומר לך תשבות הארץ בלבד כי אם שבת שבתון יהיה לארץ - שהוא כי הויה של שבת שבתון יהיה לה - מושפע בה, ואותו השבת הוא שבת לה' כי ממנו יתברר היא ההויה אשר תתהוה בה כי גם הוא יתברך יש לו שייכות בדבר מעין שבת בראשית שיש לכל איש נפש יתירה מאתו יתברך כי כאשר בשבת בהיות

עלוך 91 – חיזוק הקשר לארץ ישראל – תמוז 1 תשפ"א

הוא בלתי אפשרי מבלי ליטול סיכון רב, בפרט משום שצריך להיות בשדות כבר בלילות וקשה להשיג את שמירת הצבא על כל שדה ושדה, משום כך אין אפשרות לפקח, ואמר לי מרן הגאון רבי יוסף שלום אלישיב זצ"ל שבמצבים כאלו הכל בגדר פיקוח נפש.

יש להוסיף עוד, אם יקרה חלילה שיצאו לפקח בשטח מחוסר ידיעת חומרת המצב, יש מקום לאסור את השימוש בגידולים אלו משום מידת חסידות, וכמו שעשה דוד המלך ע"ה כשהביאו לו מים לשתות מבאר בית לחם תוך סיכון חייהם, ואמר: (שמואל ב כ"ג י"ז) "וַיֹּאמֶר חֲלִילָה לִי ה' מַעֲשֵׂתִי זֹאת הַדָּם הַאֲנִישִׁים הַהֵלֶכִים בְּנַפְשׁוֹתָם וְלֹא אָבָה לְשִׁתּוֹתָם אֲלֵה עֲשׂוּ שְׁלֶשֶׁת הַגְּבָרִים." וכתב הרד"ק שם "שהיה חושב בנפשו אילו שתה אותם כאילו שתה דם, כי בנפשותם הביאום".

ג. לחשוש לדעת החזון איש

שלא כהב"י שיש לשמור בקדושת שביעית גם הגדל בגידולי עכו"ם אם כן וודאי עדיף לצרוך מה שגדל אצל ישראל כפי ההלכה.

ישמח לב מבקשי ה'.

מתארגנת קבוצה לשמיעת שיעורים ממורינו הגאון ר' יואל שורף בביתו. לפרטים ולהרשמה: 052-7189-446

או במייל Psh88843@gmail.com

בברכת התורה.

המכון להסרת מכשול איסור תולעים לזיכוי הרבים!

ניתן להזמין הרצאות מהרב שליט"א בעניין תולעים ודרכי הטיפול בהם 054-841-6169

לעילוי נשמת מייסדה בן תמרה ויצחק ת.נ.צ.ב.ה.

תרומות והקדשות: 052-718-9446, 058-325-8278

ספרי רבנו על המדף:

1. "דבר חודש בחודשו" ממספר 1 עד מספר 50 בכריכת ספר, 2. ספר איכה - עם פרוש דבר ירושלים, 3. בינו שנות דור ודור, 4. פרקי אבות עם פרוש דבר ירושלים, 5. ציפית לישועה, 6. פירוש תפילה מ-מה טובו עד ברוך שאמר, 7. ביאורי הברכות שאינן נמצאות בתפילות הקבועות, 8. דבר בעתו, 9. אבלות החורבן - הלכות, 10. אבלות החורבן - השקפה, 11. ימות עולם, 12. סדר מאורעות אחרית ימים

ניתן להשיג את הספרים בחנות "יש כיסוי" [סריגת שורף], מלכי ישראל 1, ירושלים טל' 02-5383955

הודעה חשובה לבעלי פלאפון מפוקח: ניתן להתקשר למערכת בדוא"ל או בפלאפון ולקבל העלונים לפלאפון.

להערות והארות, ולקבלת העלוך במייל ולתגובות: אש"ל - איגוד שומעי לקחו של רבינו:

eeguds@gmail.com

סחורה יהודית ויפזרו אותם בתוך השטחים כאילו הם גדלו שם ואם תמיד היתה המשימה לא קלה הרי בימים של אינתיפאדה, ואפילו בקרב הערבים תושבי הארץ כמו שהיו פרעות ביהודים בשנת תשפ"א שנקלעו לכפריהם, הבעיה מחמירה פי כמה. נצטט בזה מחוברת שהוציאה העדה החרדית באחת השמיטות הקודמות עוד לפני פרוץ האינתיפאדה והפרעות, ושם כתבו: *"ישמעות היא בידי אלו החושבים שקניה אצל ערבים מבטיחה שהסחורה כשרה וכי לעיתים היה המצב שבעיר העתיקה שבירושלים מכרו הערבים מאה אחוזים סחורה יהודית"*.

ועל הצורך בפיקוח הדוק נכתב שם כך: *"במשך כל שנת השמיטה התגלה כי רבים מהערבים מציעים סחורה משלהם בו זמון שאת הסחורה קנו בשדות יהודים מחללי שביעית רח"ל. סוחרים ערביים היו מהדירים בלאט סחורה יהודית לשדותיהם הם ופורום על הקרקע כדי לזכות במחירים המופקעים שדרשו עבור יבוליהם. נסיון הערמה גם זה, גרר בהכרח את תגובת ועד השמיטה שהתכבאה בעירנות עליונה וקפדנית ביותר מצד המשגיחים שפקחו עין ופסלו כל תוצרת שלא היו המשגיחים נוכחים מתחילת הקטיף או הלקיטה עד להבאת הסחורה לסיטונאים ומשם לחנויות שבפיקוח הכד"צ"*.

הבעיות היו בעיקר אלו השגרתיים: יצוותות של עשרות משגיחים יצאו לילה לילה לשדות ולמטעים ברחבי הארץ להשגיח על לקיטת הירק בשדות הערבים לקראת אור הבוקר כבר היו המשגיחים פרוסים בשדות המשגיחים קיבלו תדריכים מפורטים על צורת הגידולים של מיני הירק השונים כדי לדעת על מה לפקח ועל מה להשגיח הוראות מחמירות ניתנו: לא לזלזל בשום קטע מהשדה גם אם נבדקו קטעים אחרים משדה מסוימת ונמצאו כשורה. הקפדה יתירה זו נתגלתה בהכרחיות בהזדמנויות רבות מול הניסיונות הבלתי נלאים של המגדלים הערבים לרמות ולהונות, לדוגמא: מצאו המשגיחים המומחים כשדה מסוים שנורע חזרת כי בחלקו של השדה נקבר הירק באדמה וכוסה בעפר ואינו נשרש כלל ברשת המודיעין שנפרשה בארץ התברר כי הם קנו כמויות רציניות של חזרת בקרית ביאליק ולא התעצלו להכניסם לתוך האדמה אחר שלמדו שבאופן אחר לא יוכלו להערים ולהתחמק מעיניהם הכולשות והבוהנות של המשגיחים".

לאור עובדות אלו, בוודאי שישנן חששות מרובות כיצד ניתן לסמוך על הערבים בשטחים, אף אם יש מקום לומר שבגלל הסגרים מצטמצם החשש שהערבים ייבאו מהארץ ירקות, אבל הרי ידוע כי סוחר ירקות ופירות ישראלים מתגנבים לקנות מהשטחים למרות ההסגרים ואיסור כניסה לארץ, ובודאי אפשר למצוא דרך להבריח ירקות לשם ונראה שמצד הדין נחשב הדבר כספק על כל היבולים שנמצאים בידי הערבים בלא השגחה, ואם כן לכאורה כבכל ספק יש ללכת אחר הרוב של הגידולים בשוק והם הרי גידולים של יהודים שנעשו באיסור ויתכן שמעיקר הדין הם אסורים. אמנם ישנה דרך לפתור בעיה זו על ידי שהערבים יגדלו רק זנים מיוחדים שאין היהודים מגדלים אותם אולם לא בכל מין ניתן לעשות פתרון זה.

ב. פיקוח בעת אינתיפאדה ומצבים מתוחים:

פיקוח על השדות בשטחים ואף בכפרים של ערבים בארץ